

THE LEVEL OF PREDICTION OF DOMESTIC VIOLENCE AWARENESS BY CERTAIN DEMOGRAPHICS

Doç. Dr. Arzu ÖZYÜREK

Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü
a.ozyurek@karabuk.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Fatma Betül KURNAZ

Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
betulkurnaz@karabuk.edu.tr

Araş. Gör. Asya ÇETİN

Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü
cetin.asya@gmail.com

Abstract

Domestic violence is observed in every society and culture in the world. Domestic violence affects not only the victims of violence but also the development of the whole society. In prevention of domestic violence, it is important to determine the way that domestic violence is perceived by individuals. Thus, the present study aimed to determine the correlation among variables such as age, gender, education level, being a parent, employment status and the level that these variables predicted the awareness of individuals about domestic violence. In the study that utilized predictive relational research design, 350 adult individuals (278 female and 72 male) that were accessed were included in the study group. The data were collected with "Domestic Violence Awareness Scale" that was developed by Kurnaz and Özyürek (2018). In data analysis, stepwise multiple regression analysis technique was used. The study findings demonstrated that education level and youth were important variables in accurate definition and awareness of domestic violence. It was determined that women with high level of education exhibited low levels of acceptance of domestic violence and did not normalize domestic violence when compared to other groups. It was determined that women with high level of education and who do not have children experienced higher levels of domestic violence awareness when compared to other groups. The study findings were discussed with respect to other studies available in the literature and various recommendations were developed.

Keywords: *Domestic violence, violence awareness, acceptance of violence, prediction.*

DEMOGRAFİK BAZI ÖZELLİKLERİN AİLE İÇİ ŞİDDETE İLİŞKİN FARKINDALIĞI YORDAMA DÜZEYİ^{1,2}

Özet

Aile içi şiddet, dünya üzerindeki her toplumda ve kültürde meydana gelmektedir. Aile içi şiddet, yalnızca şiddete maruz kalanları değil tüm toplumun

gelişimini etkileyen bir durumdur. Aile içi şiddetin önlenmesinde, öncelikle aile içi şiddetin bireyler tarafından nasıl algılandığının belirlenmesi önemli görünmektedir. Bu nedenle bu çalışmada yaş, cinsiyet, öğrenim düzeyi, çocuk sahibi olma, çalışma durumu gibi değişkenler arasındaki ilişkiler ve bu değişkenlerin bireylerin aile içi şiddete ilişkin farkındalıklarını yordama düzeyini belirlemek amaçlanmıştır. Yordayıcı ilişkisel araştırma tasarımı kullanılan çalışmada, kolay ulaşılabılır örneklem yöntemiyle kendilerine ulaşılabılır 278 kadın ve 72 erkek olmak üzere 350 yetişkin birey çalışma grubunu oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, Kurnaz ve Özyürek (2018) tarafından geliştirilen “Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde, aşamalı çoklu regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda; öğrenim durumunun ve genç yaşta olmanın aile içi şiddeti doğru anlama ve tanımlamada önemli bir değişken olduğu belirlenmiştir. Öğrenim düzeyi yüksek kadınların aile içi şiddeti kabullenme düzeylerinin düşük olduğu, aile içi şiddeti diğer gruplara göre normalleştirmedikleri belirlenmiştir. Öğrenim düzeyi yüksek ve çocuk sahibi olmayan kadınların diğer gruplara göre aile içi şiddet farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Çalışma bulguları alan yazın ışığında tartışılmış ve çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: *Aile içi şiddet, şiddet farkındalığı, şiddeti kabullenme.*

--

¹Bu çalışma, 22-28 Eylül 2018 2.Uluslararası İpekyolu Akademik Çalışmalar Sempozyumu'nda sözel bildiri olarak sunulmuştur.

²Bu çalışma Karabük Üniversitesi BAP birimi tarafından desteklenen KBÜ-BAP-17-KP-347 no'lu proje sonuçlarından üretilmiştir. Desteğinden dolayı KBÜ BAP birimine teşekkür ederiz.

GİRİŞ

Aile içi şiddet, dünya üzerindeki her toplumda ve kültürde meydana gelmektedir ve çeşitli isimlerle adlandırılmaktadır: partner istismarı (intimate partner abuse), ailede şiddet (family violence), kadını/eşi dövme (wife beating), karı kocalık istismarı (marital abuse), eş istismarı (partner abuse) vb. (Rodriguez, Bauer, McLoughlin ve Grumbach, 1999). Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization-WHO) tanımında aile içi şiddet, aile içindeki bir bireyin, bir başkasını kontrol etmek için kullandığı güç olarak ele alınmaktadır. Şiddet ve diğer istismar biçimleri yoluyla bir ilişkide denetim ve korku oluşturulur. İstismar edenler kurbanlarına hükmetmek için fiziksel ve cinsel şiddet, tehdit, duygusal hakaret ve ekonomik açıdan yoksun bırakma gibi davranış örüntülerini kullanabilir. Şiddetin sıklığı değişebilir ve arada sırada veya kronik olabilir (WHO, 2007).

Aile içi şiddet, ev ortamında kadının da erkeğin de kurban olabileceği durumları içerir (Holta, Buckley ve Whelana, 2008). Ancak buna rağmen kadınların fiziksel yaralanmalar veya psikolojik sonuçlarla karşılaşma olasılıkları daha yüksektir. Failin uyguladığı saldırgan ve zorlayıcı davranışların temelinde, bağımlılığı sağlamak için eşi manipüle etmek, denetlemek yer alır (Vantage, 1998). Kültürel gerekçeler, dinsel uygulamalar, ekonomik ve siyasi koşullar aile içi şiddetin başlatılması ve sürdürülmesinin önceliğini oluşturabilir. Şiddetin nedenlerinde yer alan makro sistem düzeydeki güçlerin (sosyal normlar gibi) yanı sıra çocuğun ebeveynleri arasındaki şiddeti gözlemlemesi, anne veya babadan yoksun büyümesi gibi bazı değişkenler de şiddetin ortaya çıkmasında önemli rol oynar

(WHO, 2001). Farklı türde örnekler üzerinde ve farklı soru türlerini kullanarak çalışmalar yapan araştırmacılar, kişilik özelliklerinin ve alkol bağımlılığının şiddete neden olduğunu belirlemişlerdir. Bu çalışmaların bazılarında elde edilen bulgulara göre, örneklem grubunu oluşturan bireylerin çoğu aile bireylerinin stresi, mali sıkıntılar ve işsizliğin de aile içi şiddet olasılığını artırdığını belirtmişlerdir (Gentemann, 1984; Greenblat, 1985; Koski ve Mangold, 1988; Yick ve Agbayani-Siewert, 1997). Cinsiyetin şiddet üzerinde etkili olduğu, erkek çocukların fiziksel şiddete daha fazla maruz kaldıkları ve erkek öğretmenlerin de daha sık fiziksel cezaya başvurdukları görülmüştür (Şahin ve Beyazova, 2001). Anne-babaların çocuk yetiştirme tutumları, bireylerin saldırgan davranışlar sergilemelerinde önemli bir etken olmaktadır. Deniz ve arkadaşları (2018), çalışmalarında anne-baba tutumlarının ergenlerin saldırganlık ve sosyal beceri davranışları üzerindeki önemini ortaya koymuşlardır.

Nedeni ne olursa olsun, özellikle aile içi şiddet durumunda hem şiddet gören hem de uygulayan bireylerin zarar gördüğü söylenebilir. Aile içi şiddet mağdurları çoğunlukla depresyon, kaygı, travma sonrası stres bozukluğu, madde bağımlılığı ve intihara meyilli olma durumlarıyla karşı karşıya kalırlar (Rose vd., 2011). Utanç, suçluluk veya durumu inkâr etme gibi nedenler gerek failler gerekse mağdurların tedavi olmalarının önündeki birincil engeli oluşturmaktadır. Bu faktörler çoğunlukla, öğrenilen çaresizlikten kaynaklanan bir boşluk hissi ve benlik saygısının zedelenmesi ile ortaya çıkar. Kişisel güvenlik korkuları, ekonomik bağımlılık, özellikle de çocukların korunmasına yönelik kaygılar da buna etki eder (Bargai, Ben-Shakhar ve Shalev, 2007). İstismara maruz kalanları olumsuz etkileyen aile içi şiddet, bu duruma tanık olan çocukları da etkiler. Aile içi şiddet meydana geldiğinde, çocuklar güvenli bir limanlarının olmadığını hissederler. Şiddetin olduğu evlerde bir ebeveyn saldırgan, diğer ebeveyn saldırıya maruz kalan kurbandır. Çocukların korunması için sığınağı yoktur. Aile içi şiddet, çocuğun psikolojik olarak her iki ebeveynden de yoksun kalmasına neden olmaktadır (Groves, 2002). Yapılan çalışmalarda, aile içi şiddete maruz kalmış çocuklarda travma sonrası stres bozukluğu gelişme riskinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Card, 2005; Griffing vd., 2006). Bunun yanı sıra araştırmalar, aile içi şiddete maruz kalmanın davranış problemleri riskini artırdığını bulmuştur. Örneğin; Kernic ve arkadaşları (2003) çalışmalarında, aile içi şiddete maruz kalmış çocukların kontrol grubuna göre dışa dönük davranışlar sergileme ve zayıf sosyal beceri gibi önemli davranış problemleri sergilediklerini bulmuşlardır.

Bireylerin sağlığını olumsuz yönde etkileyen aile içi şiddet, aynı zamanda toplumun refahını da etkilemektedir. Aile içi şiddet, sosyal sistemin tüm kesimi üzerinde bir yük olup sessiz bir biçimde, bir ulusun gelişimini etkilemektedir. Sağlık, iş gücü kaybı ve kalkınmada genel ilerleme bakımından uluslararası ekonomik kayıplara neden olur. Bu durum sadece mevcut kuşakları etkilemekle kalmaz, çünkü bir bireyin saldırgan davranışlar sergilemesi ailenin ve toplumun geleceğe yansımalarıdır. Aile içi

şiddet, ulusal bir sorun olmanın yanı sıra sosyo-ekonomik, kültürel, ırksal ve sınıfsal ayrımlara ulaşan küresel bir sorundur (Susmitha, 2016).

Aile içi şiddet olaylarının görülmesinde bireye, çevreye veya kültüre ait faktörler etkili olmakta, toplumsal cinsiyet konularını ve iletişim becerilerini ele alan yaşam becerileri türündeki farkındalık programlarıyla aile içi şiddet önlenmesine rağmen (Özaltın, 2001; Coogan, 2011) toplumun şiddete bakışı ve şiddeti meşru görmesi önleme çalışmalarını etkisiz kılabilmektedir. Birçok ülkede aile içi şiddete yönelik yapılan müdahaleler, korumaya yönelik yasalar, sığınma evleri, danışma hizmetleri, ihtisaslaşmış polis birimleri, mahkemeler, zorunlu tutuklama yasaları aracılığıyla hukuki tazminat ve ikincil önlemeye odaklanmaktadır. Birçok kadın bunları yararlı bulsa da bu faktörlerin aile içi şiddeti önlemedeki etkililiği sınırlıdır. Mağdurlara yönelik tedavi programları birçok ülkede benzerdir, ancak mağdurlar genellikle bu tedavi programlarını yarıda bırakırlar (Chalk ve King, 1998).

Alan yazında şiddetle ilgili durum tespiti (Yick ve Agbayni-Siewert, 1997; Harcar vd, 2008; Özerkmen, 2012), şiddet faktörleri ve birey üzerindeki etkileri (Greenblat, 1985; Groves, 2002; Card, 2005; Hıdıroğlu vd, 2006; Holta vd, 2008; Susmitha, 2016; Bargai, Ben-Shakkar ve Shaley, 2017) demografik değişkenlere göre incelendiği çeşitli çalışmalar yapıldığı, tedavi programlarının etkileri (Chalk ve King, 1998; Özaltın, 2001; Rose vd, 2011), bireylerin şiddete yönelik görüşleri (Çubukçu ve Dönmez, 2012), şiddetin belirtileri ve etkilerinin incelendiği (Kernic vd, 2003; Garland vd, 2006; Griffing vd, 2006; Deniz vd, 2018;) çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Çocuğa yönelik şiddet olarak ele alınan istismar konusu incelenirken ise, ebeveynlerin istismar farkındalıklarıyla ilgili çalışma olmadığı belirlenmiştir (Akt.:Pekdoğan, 2017) Oysa bireyler bilerek ya da bilmeyerek, isteyerek ya da istemeyerek şiddet uygulayabilir, şiddete maruz kalıyor olabilirler. Bu çalışmada ise aile içi şiddet farkındalığını ebeveynlerin cinsiyet, yaş, öğrenim durumu ve çocuk sahibi olma gibi demografik değişkenlerine göre yordanıp yordamayacağını incelenmesi amaçlanmıştır. Şiddetin ortaya çıkmadan önlenmesi için, aile içi şiddeti etkileyen faktörlerin belirlenmesi, özellikle şiddetin toplumdaki bireyler tarafından algılanma biçimi oldukça önemlidir. Çalışma sonuçlarının konuyla ilgili önlemler ve çözümleri konusunda ilgili birimlere rehberlik edeceği öngörülmektedir.

YÖNTEM

Bu çalışmada, yordayıcı ilişkisel araştırma tasarımı kullanılmıştır. İlişkisel araştırmalar, iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkileri, bu değişkenlere müdahale yapılmadan inceleyen araştırmalardır. Bu tür araştırmalarda değişkenlerin birlikte değişimleri incelenir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017).

Örneklem

Çalışmada uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017). Araştırmada, Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden çevrelerindeki

evliliği devam eden bireylere Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeğini uygulamaları istenmiş ve bu yolla farklı illerde yaşayan 174 kişiden veri toplanmıştır. Daha sonra ölçek, Karabük İlinde aile ve öğretmen eğitimlerine katılan evli ve evliliği devam eden 387 kişiye uygulanmıştır; ancak yanıtlanmayan çok sayıda madde bulunan bazı formlar ayıklanmış, böylece 278 kadın ve 72 erkek olmak üzere 350 kişiden elde edilen veriler araştırmada kullanılmıştır. Çalışma grubunun %7.10'u ilkokul, %4.30'u ortaokul, %23.4'ü lise, %65.1'i lisans üstü öğrenime sahip; %29.1'i çocuksuz, %19.4'ü tek çocuğa sahip, %51.4'ü iki veya daha fazla çocuğa sahip; %49.1'i 20-34 yaş aralığında, %50.9'u ise 35 ve üstü yaş aralığındadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, Kurnaz ve Özyürek (2018) tarafından geliştirilen “Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeği” kullanılmıştır. Toplam 20 maddeden oluşan ölçekte Aile İçi Şiddetin Tanımlanması, Aile İçi Şiddetin Sonuçları, Aile İçi Şiddetin Kabullenilmesi ve Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi olmak üzere dört alt boyut ve her alt boyutta 5 madde bulunmaktadır. Aile İçi Şiddetin Kabullenilmesi ve Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi alt boyutları ters puanlanmakta ve bu alt boyutlardan elde edilen yüksek puanlar aile içi şiddeti kabullenme ve aile içi şiddeti normalleştirme eğiliminin az olduğunu göstermektedir. Ölçeğin tümünden elde edilen toplam puanların yüksek olması, bireyin aile içi şiddeti yorumlamada bilimsel ve hukuki alanlarda beklenen davranış ve tutumlara uyumlu görüşlere sahip olduğu, aile içi şiddete yönelik farkındalığının yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Ölçeğin toplam puanı için güvenilirlik katsayısı 0.85 bulunmuştur. Bu değer Aile İçi Şiddetin Tanımlanması alt boyutu için 0.83, Aile İçi Şiddetin Sonuçları alt boyutu için 0.79, Aile İçi Şiddetin Kabullenilmesi alt boyutu için 0.73 ve Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi alt boyutu için 0.74 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Ölçeğin uygulanması öncesinde, Karabük Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu onayı alınmıştır. Ölçme aracı elektronik ortama aktarılmış ve formun başında ölçek sorularının nasıl cevaplanacağı açıklanmış, verilen cevapların onay butonuna basılarak kaydedileceği belirtilmiştir. Katılımcılara çeşitli konularda eğitim amaçlı bir araya geldikleri aile eğitimleri ve hizmet içi eğitimler sırasında ulaşılmıştır. Doldurma işlemi ortalama yedi dakika süren forma ulaşılabilecek online adres, katılıma gönüllü olanların akıllı telefonlarına yönlendirilmiştir. Daha sonra elde edilen veriler bilgisayar ortamında, istatistik paket programına aktarılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

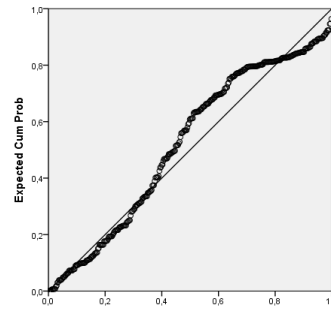
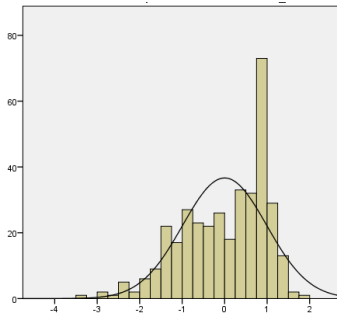
Verilerin çözümlemesinde aşamalı çoklu regresyon analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Aşamalı çoklu regresyon analizi, tek bir bağımlı değişken ile birden fazla bağımsız değişken

arasındaki ilişkileri belirlemeyi sağlar (Albayrak, 2006; Büyüköztürk, 2017; Ergün, 1995). Aşamalı çoklu regresyon analizini gerçekleştirmeden önce, elde edilen sonuçların güvenilir olup olmadığı kontrol edilmiş ve Cronbach alfa katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin bu araştırmadaki çalışma grubuna uygulanmasından elde edilen toplam puanlara ait iç tutarlılık katsayısının 0,72 olduğu belirlenmiştir, bu durum bu araştırma grubunu oluşturan bireylerden elde edilen ölçmelerin güvenilir olduğuna ilişkin kanıtlar sunmaktadır.

Bağımsız değişkenler arasındaki ilişki incelenmiş ve bağımsız değişkenler arasındaki korelasyonlar 0,009 ile 0,613 aralığında değerler almıştır. Korelasyonların 0,70'ten daha küçük değer alması ilk aşamada çoklu regresyon yapılmasına engel bir durum olmadığını düşündürmüştür. Daha sonra, çoklu doğrusal regresyon analizinin varsayımlarından olan normal dağılım, doğrusallık, sabit varyans, otokorelasyonun olmaması, bağımsız değişkenler arasında çoklu bağlantının olmaması durumları incelenmiştir. Tolerans değerinin 0,20'den büyük, VIF değerinin 10'dan küçük, CI değerinin 30'dan küçük çıkması çoklu bağlantı sorununun bulunmadığını göstermektedir (Büyüköztürk, 2017). Durbin-Watson değerinin 1,5 ile 2,5 arasında olması beklenen bir durumdur (Albayrak, 2006; Kalaycı, 2009). Bu ölçütlere dayalı olarak verilerin çoklu regresyon analizine uygun olduğu, çoklu regresyon analizinin varsayımlarını karşıladığı düşünülmüş ve aşamalı çoklu regresyon analizi ile veriler çözümlenmiştir. Varsayımların karşılanmasına ilişkin elde edilen değerlerin bu ölçütleri karşıladığı görülmüş ve buna ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeği alt boyutlarından Aile İçi Şiddetin Sonuçları alt boyutuna ait varsayımların test edilmesi sonrasında sonuçların varsayımları karşıladığına karar verilmiş, ancak bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki etkisini kontrol etmek amacıyla gerçekleştirilen regresyon modelinde bağımsız değişkenlerin hiçbiri eşitliğe girememiştir. Bu nedenle Aile İçi Şiddetin Sonuçları alt boyutuna ilişkin varsayımlar verilmemiştir. Cinsiyet, yaş, öğrenim durumu değişkenlerinin hiçbiri bağımlı değişken olan Aile İçi Şiddetin Sonuçları alt boyutu değişkeninin varyansına önemli bir katkı sağlamadığı için çoklu regresyon analizi yapılamamıştır.

Şekil 1 ve Şekil 2'de Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeği'nin Aile İçi Şiddetin Tanımlanması alt boyutuna ait varsayımlara ilişkin sonuçlar görülmektedir.

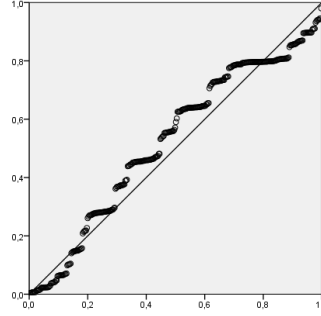
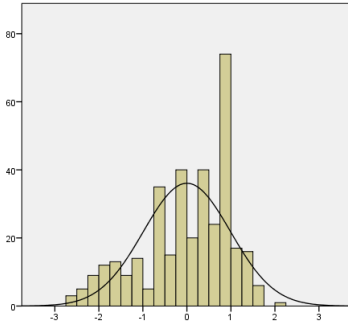

Şekil 1. Standardize Edilmiş Yordanan Değerler İçin Oluşturulan Histogram ve Normal Dağılım Eğrisi

Şekil 2. Standardize Edilmiş Artık Değerler İle Standardize Edilmiş Yordanan Değerler İçin Oluşturulan Saçılma Diyagramı

Şekil 1 ve 2 incelendiğinde yordanan değerler için oluşturulan histogram ve normal dağılım eğrilerinin normale yaklaşık bir dağılım gösterdiği, saçılma diyagramında noktaların bir eksen etrafında toplanma eğiliminde olduğu, saçılma diyagramının doğrusal ve pozitif yönde bir ilişkiyi tanımladığı söylenebilir. Normallik ve doğrusallık varsayımlarının test edilmesinin ardından çoklu bağlantı sorunu olup olmadığı incelenmiştir. Tolerans değerlerinin 0,54 ile 0,96 arasında ve varyans büyüme faktörünün (VIF) 1,04 ile 1,85 arasında değiştiği, durum indeks (CI) değerinin 26,22 ve Durbin-Watson değerinin 1,83 olduğu belirlenmiştir.

Şekil 3 ve Şekil 4'te Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeği'nin Aile İçi Şiddeti Kabullenme alt boyutuna ait varsayımlara ilişkin sonuçlar görülmektedir.

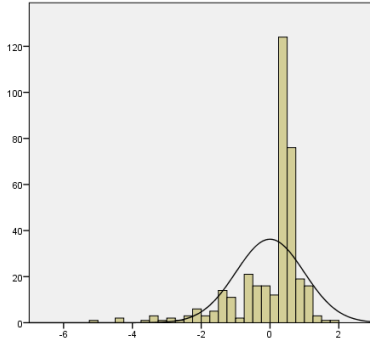

Şekil 3. Standardize Edilmiş Yordanan Değerler İçin Oluşturulan Histogram ve Normal Dağılım Eğrisi

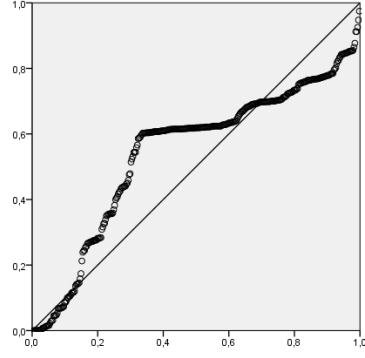
Şekil 4. Standardize Edilmiş Artık Değerler İle Standardize Edilmiş Yordanan Değerler İçin Oluşturulan Saçılma Diyagramı

Şekil 3 ve 4 incelendiğinde yordanan değerler için oluşturulan histogram ve normal dağılım eğrilerinin normale yaklaşık bir dağılım gösterdiği, saçılma diyagramında noktaların bir eksen etrafında toplanma eğiliminde olduğu, saçılma diyagramının doğrusal ve pozitif yönde bir ilişkiyi tanımladığı söylenebilir. Normallik ve doğrusallık varsayımlarının test edilmesinin ardından çoklu bağlantı sorunu olup olmadığı incelenmiştir. Tolerans değerlerinin 0,54 ile 0,95 arasında ve varyans büyüme faktörünün (VIF) 1,04 ile 1,82 arasında değiştiği, durum indeks (CI) değerinin 26,01 ve Durbin-Watson değerinin 1,99 olduğu belirlenmiştir.

Şekil 5 ve Şekil 6'da Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeği'nin Aile İçi Şiddeti Normalleştirme alt boyutuna ait varsayımlara ilişkin sonuçlar görülmektedir.

Şekil 5. Standardize Edilmiş Yordanan Değerler İçin Oluşturulan Histogram ve Normal Dağılım Eğrisi

Şekil 6. Standardize Edilmiş Artık Değerler İle Standardize Edilmiş Yordanan Değerler İçin Oluşturulan Saçılma Diyagramı

Şekil 5 ve 6 incelendiğinde yordanan değerler için oluşturulan histogram ve normal dağılım eğrilerinin normale yaklaşık bir dağılım gösterdiği, saçılma diyagramında noktaların bir eksen etrafında toplanma eğiliminde olduğu, saçılma diyagramının doğrusal ve pozitif yönde bir ilişkiyi tanımladığı söylenebilir. Normallik ve doğrusallık varsayımlarının test edilmesinin ardından çoklu bağlantı sorunu olup olmadığı incelenmiştir. Tolerans değerlerinin 0,53 ile 0,95 arasında ve varyans büyüme faktörünün (VIF) 1,04 ile 1,87 arasında değiştiği, durum indeks (CI) değerinin 26,01 ve Durbin-Watson değerinin 1,97 olduğu belirlenmiştir.

Aile içi şiddete ilişkin farkındalığı açıklayabilecek değişkenleri belirleyebilmek için verilerin çözümlenmesinde aşamalı çoklu regresyon tekniği kullanılmıştır. Bir değişkenin regresyon eşitliğine alınmasında $\alpha=0,05$ düzeyi kullanılmıştır. Regresyon eşitliğine alınan bir değişkenin sonraki aşamalarda analiz dışında bırakılabilmesi için $\alpha=0,10$ düzeyi kullanılmıştır. Araştırmada yordanan değişken aile içi şiddete ilişkin farkındalıktır. Araştırmada yordayıcı değişkenler süreksiz değişkenlerden oluşmaktadır ve “dummy değişken” olarak kodlanarak analize dahil edilmişlerdir. Dummy değişken olarak kodlanan süreksiz değişkenlerin kodlama süreci aşağıda verilmiştir.

- Öğrenim düzeyiyle ilgili veriler, veri toplama aşamasında ilkökul, ortaokul, lise, lisans ve lisans üstü olarak elde edilmiştir. Lisans ve lisans üstü mezun sayısı ilkökul, ortaokul ve lise mezunu olan kişi sayısından çok olduğu için, ilkökul, ortaokul ve lise mezuniyet durumu ilk ve orta öğrenim olarak birleştirilmiş, dummy değişken olarak atanmış ve “1” ile kodlanmıştır. Lisans ve lisans üstü eğitim ise “0” ile kodlanmıştır.

- Cinsiyet değişkeninde, kadın cinsiyeti dummy değişken olarak atanmış ve “1” ile kodlanmış, erkek cinsiyet ise “0” ile kodlanmıştır.

- Yaş aralığı veri toplama aşamasında 20-34 yaş, 35 yaş ve üzeri olacak biçimde iki kategoride toplanmıştır. Bu kategorilerden 20-34 yaş kategorisi dummy değişken olarak atanmış, 35 yaş ve üzeri ise “0” ile kodlanmıştır.

• Çalışma durumu veri toplama aşamasında “çalışıyorum” ve “çalışmıyorum” olarak iki kategoride toplanmış ve “çalışmıyorum” kategorisi dummy değişken olarak atanarak “1” ile kodlanmış, “çalışıyorum” kategorisi ise “0” ile kodlanmıştır.

• Çocuk sahibi olma durumuna ilişkin veriler “çocuğum yok”, “tek çocuğum var”, “iki ya da daha fazla çocuğum var” kategorileriyle elde edilmiştir. Çocuğun olmayışı ve tek çocuğun olması seçenekleri sırasıyla dummy değişken olarak atanmış ve “1” ile kodlanmıştır. İki ya da daha fazla çocuğun olma durumu “0” ile kodlanmıştır. Analize aynı sıra ile dahil edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, çalışma grubuna ait bazı demografik özelliklerin Aile İçi Şiddetin Tanımlanması, Aile İçi Şiddetin Sonuçları, Aile İçi Şiddetin Kabulülmesi, Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi alt boyutlarına ve genel olarak aile içi şiddet farkındalığını yordama düzeyine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Aile İçi Şiddetin Tanımlanması alt boyutuna ilişkin çoklu regresyon analiz sonuçları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Aile İçi Şiddetin Tanımlanması Alt Boyutu Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	ΔR^2	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	12,838			81,283	0,000		
İlk ve orta öğrenim [X_1]	-0,682	0,011	-0,137	-2,582	0,010	-0,137	-0,136
34 yaş altı [X_2]	1,047	0,019	0,138	2,587	0,010	0,138	0,137
R= 0,181	$R^2= 0,033$	F=5,909	sd=2;347	p=.003			
Regresyon eşitliği: Aile içi şiddetin tanımlanması = 12,838 – 0,682 X_1 + 1,047 X_2							

Tablo 1’de yordayıcı değişkenlerle yordanan değişken arasındaki ikili ve korelasyonlar incelendiğinde, bireyin ilk ve orta öğrenim düzeyinde olması ile Aile İçi Şiddeti Tanımlama alt boyut puanları arasında düşük düzeyde negatif ilişkilerin olduğu; 34 yaştan daha genç olma durumu ile Aile İçi Şiddeti Tanımlama alt boyut puanları arasında pozitif düşük düzeyde bir korelasyon olduğu görülmektedir. Diğer değişkenler kontrol altına alındığında bu ilişkilerin yönü ve düzeyi de yaklaşık olarak aynı kalmıştır.

Öğrenim durumu ve yaş, Aile Şiddetin Tanımlanması alt boyutunda manidar düzeyde bir ilişki vermektedir (R=0,181, $R^2=0,033$, $p<0,01$). Bu iki değişken birlikte Aile İçi Şiddetin Tanımlanması alt boyutunda toplam varyansın yaklaşık %3’ünü açıklamaktadır. Öğrenim durumu Aile İçi Şiddetin

Tanımlanması alt boyutunda toplam varyansa %1 oranında, 25 yaşın altında olma ise toplam varyansa %2 oranında katkı sağlamaktadır.

Aile İçi Şiddetin Kabullenilmesi alt boyutuna ilişkin çoklu regresyon analiz sonuçları ise Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Aile İçi Şiddetin Kabullenilmesi Alt Boyutu Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	ΔR^2	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	12,357			47,804	0,000		
Kadın [X_1]	0,893	0,029	0,169	3,244	0,001	0,172	0,169
İlk ve orta öğrenim [X_2]	-0,747	0,028	-0,167	-3,199	0,002	-0,169	-0,167
R = 0,237 $R^2 = 0,056$ F = 10,221 sd = 2;347 p = .000							
Regresyon eşitliği: Aile İçi Şiddetin Kabullenilmesi = 12,357 + 0,893 X_1 - 0,747 X_2							

Tablo 2’ye göre, cinsiyet ve öğrenim durumu Aile Şiddetin Kabullenilmesi alt boyutunda manidar düzeyde bir ilişki vermektedir ($R=0,237$, $R^2=0,056$, $p<0,01$). Bu iki değişken birlikte Aile İçi Şiddetin Kabullenilmesi alt boyutunda toplam varyansın %6’sını açıklamaktadır. ΔR^2 değerleri incelendiğinde kadın olmanın aile içi şiddeti kabullenme düzeyini açıklamada toplam varyansı açıklamada %3, ilk ve orta öğrenim mezunu olma durumunun toplam varyansı açıklamada %3 oranında katkı sağladığı görülmektedir.

Aile İçi Şiddeti Kabullenme alt boyutu ters puanlanmakta ve elde edilen yüksek puanlar bireyin aile içi şiddeti kabullenmediğini göstermektedir. Korelasyonların ve elde edilen sonuçların yorumlanmasında bu durum dikkate alınmıştır. Buna göre, yordayıcı değişkenlerle yordanan değişkenler arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, bireyin kadın olması ile aile içi şiddeti kabullenmemesi arasında pozitif düşük, ilk ve orta öğrenim mezunu olma durumu ile aile içi şiddeti kabullenmeme arasında negatif düşük ilişkiler elde edilmiştir. Diğer değişkenler kontrol altına alındığında, bu ilişkilerin yönü ve düzeyi de yaklaşık olarak aynı kalmıştır.

Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi alt boyutuna ilişkin çoklu regresyon analiz sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi Alt Boyutu Çoklu Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	ΔR^2	β	t	p	İkili r	Kısmi r
Sabit	14,136			100,998	0,000		
İlk ve orta öğrenim [X_1]	-0,432	0,032	-0,178	-3,413	0,001	-0,180	-0,178
Kadın [X_2]	0,475	0,028	0,166	3,186	0,002	0,169	0,166
R = 0,243 $R^2 = 0,059$ F = 10,885 sd = 2;347 p = 0,000							

Regresyon eşitliği: Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi = $14,136 - 0,432X_1 + 0,475X_2$

Tablo 3'e göre, öğrenim durumu ve cinsiyet aile içi şiddetin normalleştirilmesinde manidar düzeyde bir ilişki vermektedir ($R=0,243$, $R^2=0,059$, $p<0,01$). Bu değişkenler birlikte aile içi şiddetin normalleştirilmesinde toplam varyansın %6'sını açıklamaktadır. ΔR^2 değerleri incelendiğinde, ilk ve orta öğrenim mezunu olma durumunun Aile İçi Şiddeti Normalleştirme alt boyutunu açıklamada toplam varyansa %3, cinsiyetin Aile İçi Şiddeti Normalleştirme alt boyutunu açıklamada toplam varyansa %3 oranında katkı sağladığı görülmektedir.

Aile İçi Şiddetin Normalleştirilmesi alt boyutu ters puanlanmakta ve elde edilen yüksek puanlar bireyin aile içi şiddeti normalleştirmediğini göstermektedir. Korelasyonların ve elde edilen sonuçların yorumlanmasında bu durum dikkate alınmıştır. Buna göre, yordayıcı değişkenlerle yordanan değişken arasındaki ikili ve kısmi korelasyonlar incelendiğinde, bireyin ilk ve orta öğrenim düzeyinde olması ile aile içi şiddeti normalleştirmeme arasında negatif düşük, kadın olma ile aile içi şiddeti normalleştirmeme arasında pozitif düşük ilişkiler elde edilmiştir. Diğer değişkenler kontrol altına alındığında bu ilişkilerin yönü ve düzeyi de yaklaşık olarak aynı kalmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Aile içi şiddet farkındalığının bazı demografik değişkenlere göre incelendiği bu çalışmada, genç yaşta olmanın aile içi şiddeti doğru anlama ve tanımlamada önemli bir değişken olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Şiddetin bireylerin zihninde tam bir tanımı yoktur ve şiddetin tanımı tanımlayan kişiye göre değişiklik gösterebilmektedir. Karabacak ve Kodan Çetinkaya (2015), üniversite öğrencilerinin şiddeti kabul düzeylerini inceledikleri çalışmada, gençlerin karşı cinsle ilişkilerindeki sorunlarda şiddet tepkilerinin gelişerek arttığına ve sevgi, saygıdan yoksunluğun veya ihtiyaçlarının karşılanmamasının saldırganca davranışlar göstermeyle sonuçlandığına dikkat çekmişlerdir. Bireylerin şiddet eğilimleri gibi şiddeti tanımlamaları da yaşanan deneyimler sonucu değişikliğe uğrayabilir. Genç yaşta veya evlilik öncesi asla hoş görülme bir davranış, daha ileriki yaşlarda veya evlenip çocuk sahibi olunduktan sonra daha kabul edilebilir duruma gelebilir. Geleneksel bakış açısı, şiddetin kabul edilebilir ve onaylanabilir bir olgu olarak görülmesinde etkilidir (Kocacık ve Çağlayandereli, 2009). Değişen yaşam koşulları ve teknolojik gelişmeler, bilgiye ulaşma ve bilgiyi paylaşmadaki kolaylıkların yer aldığı yaşam tarzının gençler tarafından kabul görmesi (Rodoplu, 2003) gibi farklı nedenlerle, aile içi şiddet konusunda gençlerin geleneksel düşünceden biraz daha uzaklaşmış olduğu düşünürebilir.

Öğrenim düzeyi yüksek kadınların diğer gruplara göre, aile içi şiddeti kabullenme düzeylerinin düşük olduğu ve aile içi şiddeti normalleştirmedikleri belirlenmiştir. Yaşamın bir parçası olarak görülen disiplin amacıyla çocuğa fiziksel şiddet uygulanması veya erkeğin kadını dövmesi, kan davası

gibi şiddet olayları kültürel olarak normal bir davranış olarak görülebilir. Hatta şiddet gören birey veya şahit olan diğer bireyler, şiddetin hak edildiği bazı davranışlar olduğunu düşünebilmektedirler (Hıdıroğlu, Topuzoğlu, Ay ve Karavuş, 2006; Özerkmen, 2012; Sancar, 2013). Aile bireylerinin şiddeti kabul etmeleri ve uygulamaları sonucunda, çocuklar şiddet içerikli aile ortamında büyüyebilirler (Harcar, Çakır, Sürgeveli ve Budak, 2008). Örneğin; çocuğa uygulanan azarlama, utandırma, fiziksel şiddet içeren bazı davranışlar birer disiplin yöntemi olarak görülebilmekte, çoğu aile bunu gerekli bulmaktadır (Garland vd, 2006; Kürklü, 2011).

Çalışmada, öğrenim düzeyi yüksek ve çocuk sahibi olmayan kadınların diğer gruplara göre aile içi şiddet farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Şiddetin birey tarafından ne olduğunun anlaşılması, bir davranışın gerçekten şiddet olup olmadığına tanımlanması önem arz etmektedir; çünkü bireyler bir davranışın şiddet olduğunun farkında olmadan bu davranışı sürdürebilir veya hoş karşılayabilirler. Türkiye’de yapılan çeşitli çalışmalarda, aile şiddetinden kadınların büyük oranda mağdur oldukları, öğrenim düzeyi arttıkça fiziksel şiddet görme durumlarının azaldığı belirlenmiştir. Dünya genelinde şiddete uğrayan kadınlara ilişkin çalışmalarda, kadınların önemli bir oranda eşleri tarafından şiddete maruz kaldıkları düşünüldüğünde (Akt.Page ve İnce, 2008) kadınların konuya daha hassas yaklaştıkları söylenebilir.

Cinsiyet ve yaş gibi bireysel faktörler yanında, aile çevresi ve kültürel özellikler gibi çeşitli faktörler aile içi şiddetin ortaya çıkmasında etkili olmaktadır (Kocacık ve Çağlayandereli, 2009). Bu faktörlerin şiddeti yordama düzeyi belirlendiğinde, önleyici tedbirlerin alınmasında rehber oluşturacaktır. Toplum oluşturulan bireyler olarak öncelikle bir durumun şiddet olup olmadığını fark etmek ise, şiddete müdahale etmenin başlangıcını oluşturacaktır. Aile içi şiddetin önlenmesinde, durum tespiti aşamasında doğru ve gerçek tespitler yapılması önemlidir.

ÖNERİLER

Bu çalışmadan elde edilen bulgular göstermektedir ki, aile içi şiddet farkındalığı için öğrenim düzeyi önemli bir değişkendir. Bu nedenle, örgün veya yaygın eğitim kurumlarında planlı eğitim programları yürütülerek, kamu spotlarıyla dikkat çekilerek her yaştan bireyi ilgilendiren çeşitli etkinlikler aracılığıyla aile içi şiddet konusunda bireylerin farkındalıklarını artıracak çalışmalar yapılabilir. Çalışma bulgularına göre risk faktörlü oluşturabilecek grup olarak erkekler ve öğrenim düzeyi düşük bireylere, yapılacak eğitsel faaliyetlerde öncelik verilebilir.

Araştırmacılar tarafından yapılacak benzer bir çalışmada, aile içi şiddete yönelik farklı yaş grubundan bireylerin farkındalık durumları belirlenebilir. Farkındalık düzeyi düşük olan gruplarla eğitsel çalışmalar yürütülebilir. Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında, genel olarak şiddet konuları ele alınabilir. Nicel veriler toplanarak yapılan bu çalışmada, çalışma grubu kolay ulaşılabilir örneklemle belirlenmiştir. Yapılacak farklı bir çalışmada, nicel ve nitel verilerin birlikte ele alındığı karma bir

yöntem kullanılabilir, demografik değişkenlerle ilgili kotalama yapılabilir. Benzer bir çalışma, farklı örneklem gruplarıyla yürütülebilir.

KAYNAKÇA

- Albayrak, A. S. (2006). *Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2017). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Bargai, N., Ben-Shakhar, G. & Shalev, A.Y. (2007). Posttraumatic stress disorder and depression in battered women: the mediating role of learned helplessness. *Journal of Family, 22*, 267–275.
- Card, J. (2005). Posttraumatic stress disorder in children exposed to domestic violence: Parental versus self-report, *Dissertation Abstracts International: Section B: The Sciences and Engineering* 66 (3-B).
- Chalk, R. & King, P. A. (1998). *Violence in Families: Assessing Prevention And Treatment Programs*. Washington, DC: National Academy Press
- Coogan, D. (2011). Child-to-parent violence: Challenging perspectives on family violence. *Child Care in Practice, 17*(4), 347-358.
- Çubukçu, Z. & Dönmez, A. (2012). İlköğretim okul yöneticilerinin şiddet türlerine yönelik görüşleri ve şiddetle başa çıkma yöntemleri. *Educational Administration: Theory and Practice, 18*(1), 37-64.
- Deniz, M.E., Kapıcıoğlu, S., Yüksel, B.Ö., İçli Özbağır, T. & Erus, S.M. (2018). Ergenlerde saldırganlık ve sosyal beceri davranışlarının yordayıcısı olarak anne-baba tutumları. *Yıldız Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2*(1), 1-11.
- Ergün, M. (1995). *SPSS for Windows*. Ankara: Ocak.
- Garland, A., Hough, R., Huang, M., Lau, A., McCabe, K. & Yeh, M. (2006). Racial variation in self-labeled child abuse and associated internalizing symptoms among adolescents who are high risk. *Child Maltreatment, 11*(2), 168-181.
- Gentemann, K. M. (1984). Wife beating: Attitudes of a non-clinical population. *Victimology, 9*, 109-119.
- Greenblat, C. S. (1985). “Don’t hit your wife... unless”: Preliminary findings on normative support for the use of physical force by husbands. *Victimology, 10*, 221-241.
- Griffing, S., Lewis, C.S. Chu, M., Sage, R., Madry, L. & Primm, B. (2006). Exposure to interpersonal violence as a predictor of ptsd symptoms in domestic violence survivors. *Journal of Interpersonal Violence, 21*(7), 936–54.
- Groves, B.M. (2002). *Children Who See Too Much: Lessons from the Child Witness to Violence Project*. Boston, MA: Beacon Press.
- Harcar, T., Çakır, Ö., Sürgeveli, O. & Budak, G. (2008). Kadına yönelik şiddet ve Türkiye’de kadına yönelik şiddetin durumu. *Toplum ve Demokrasi, 2*(4), 51-70.
- Hidroğlu, S., Topuzoğlu, A., Ay, P. & Karavuş, M. (2006). Kadın ve çocuklara karşı fiziksel şiddeti etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi: İstanbul’da sağlık ocağı tabanlı bir çalışma, *Yeni Symposium Journal, 44* (4), 196-202.
- Holta, S., Buckley, H. & Whelana, S. (2008). The impact of exposure to domestic violence on children and young people: A review of the literatüre. *Child Abuse & Neglect, 32*(8), 797-810.

- Karabacak, A. & Kodan Çetinkaya, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin şiddet kabul düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 13-21.
- Kernic, M. A., Wolf, M. E., Holt, V. L., McKnight, B., Huenber, C. E. & Rivara, F. P. (2003). Behavioral problems among children whose mothers are abused by an intimate partner. *Child Abuse & Neglect*, 27(11), 1231-1246.
- Kocacık, F. & Çağlayandereli, M. (2009). Ailede kadına yönelik şiddet: Denizli ili örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 24-42.
- Kurnaz, F. B. & Özyürek, A. (2018). Aile İçi Şiddet Farkındalığı Ölçeği, *Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi* (yayında).
- Kürklü, A. (2011). Öğretmenlerin çocuk istismarı ve ihmaline yönelik farkındalık düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Koski, P. R. & Mangold, W. D. (1988). Gender effects in attitudes about family violence. *Journal of Family Violence*, 3, 225-237.
- Özaltın, G. (2001). Aile içi şiddetin önlenmesinde ruh sağlığının korunmasında aileye yönelik hizmetlerin önemi. *T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu 1.Ulusal Aile Hizmetleri Sempozyumu (2000'li Yıllarda Aile Hizmetleri)*, Hacettepe Üniversitesi Aile Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Bilim Serisi, ss. 108-114. 09-11 Mayıs/Ankara-Türkiye.
- Özerkmen, N. (2012). Toplumsal bir olgu olarak şiddet. *Akademik Bakış Dergisi*, 28, 1-19.
- Page, A. Z. & İnce, M. (2008). Aile içi şiddet konusunda bir derleme. *Türk Psikoloji Yazıları*, 11 (22) 81-94.
- Pekdoğan, S. (2017). İstismar farkındalık ölçeği ebevyn formu: ölçek geliştirme çalışması. *Akademik Bakış Dergisi*, 62, 173-185.
- Rodoplu, D. (2003). Örgütlerde Farklı İnsan Kaynakları Kuşaklarına Yönlendirilmiş Yönetim Yaklaşımları Geliştirme. II. Ulusal Bilgi, *Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiriler Kitabı*. Ed.: T. Büyükkakın ve F. Büyükkakın, (s.464-477). İzmit: Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- Rodriguez, M. A., Bauer, H. M., McLoughlin, E. & Grumbach, K. (1999). Screening and intervention for intimate partner abuse. *JAMA*, 282, 468-474.
- Şahin, F. ve Beyazova, U. (2001). Çocuğun şiddetten korunma hakkı. *Milli Eğitim*, 151, 90-94.
- Rose D, Trevillion K, Woodall A, Morgan, C., Feder, G. & Howardet, L. (2011). Barriers and facilitators of disclosures of domestic violence by mental health service users: qualitative study. *The British Journal of Psychiatry*, 198, 189-194.
- Sancar, S. (2013). *Erkeklik: İmkânsız İktidar: Ailede, Piyasada ve Sokakta Erkekler*. İstanbul: Metis.
- Susmitha, B. (2016). Domestic violence: causes, impact and remedial measure. *Social Change*, 46(4) 602-610.
- Vantage. (1998). Domestic violence: Update for healthcare providers. <http://vantageproed.com/viol/viol.htm> adresinden erişildi (11.11.2017).
- Yick, A. G. & Agbayani-Siewert, P. (1997). Perceptions of domestic violence in a Chinese American community. *Journal of Interpersonal Violence*, 12, 832-846.
- WHO (2001). *Domestic Violence: A Priority Public Health Issue in Western Pacific Region*. Western Pacific Regional Office.
- WHO (2007). *Multi-Country Study On Women's Health And Domestic Violence Against Women*. Geneva: World Health Organization.